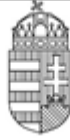

ELŐZETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

**BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA PÉNZÜGYI-
GAZDASÁGI HELYZETÉRŐL**

BUDAPEST

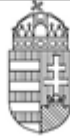
2025. SZEPTEMBER

Előzmények

Budapest Főváros Önkormányzata valós pénzügyi-gazdasági helyzetének megismerése érdekében a kormány és Budapest Főváros Önkormányzata közti első megbeszélésre 2025. június 10-én került sor. A megbeszélésen Budapest Főváros Önkormányzata részéről a főpolgármester és az önkormányzat főigazgatója vett részt. A kormány kérésére a főpolgármester ígéretet tett, hogy hozzáférést biztosít Budapest Főváros Önkormányzata, intézményei és cégei gazdálkodási adataihoz. Budapest Főváros Önkormányzata pénzügyi-gazdasági helyzetének átvilágítására szakértő(k) kerülte(k) kijelölésre, akik az eddig rendelkezésükre bocsátott dokumentumok és információk alapján folyamatosan dolgoznak a rájuk bízott feladat végrehajtásán.

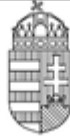
Az eddig elvégzett átvilágítási helyzetértékelésre alapozott kockázatok a feldolgozott dokumentumok alapján hipotetikusan már megfogalmazhatók azzal a kiegészítéssel, hogy még további dokumentumok vizsgálata szükséges a teljes gazdálkodási kép megalkotásához. Ennek megfelelően a dokumentumban felsorolt megállapítások jelenleg még nem tekinthetők véglegesnek.

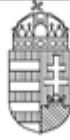
Összegzés

Budapest Főváros Önkormányzatának pénzügyi helyzete mintegy öt éve folyamatosan romlik. Pénzeszközeinek állománya a korábbi értékek töredékére csökkent, likviditását csak a BKK Zrt. és a BKV Zrt. finanszírozása egy részének következő évre halasztásával tudta eddig biztosítani (faktoring szerződéssel). Erre azonban 2025-ben jogszabályi rendelkezés alapján már nincs lehetősége. Adósságállománya 2021 végétől lassú ütemben, de csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor működési költségeinek egyre nagyobb hányadát likvidhitel felvételével képes csak fedezni. Budapest nem tudja kifizetni a terheit, a szeptember 10-től indult iparűzési adó befizetések önmagukban nem elegendőek a főváros pénzügyi helyzetének stabilizálásához.

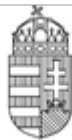
A fenti megállapításokat támasztják alá az Állami Számvevőszék 2025. szeptember 17-én közzétett, *„Budapest Főváros Önkormányzata költségvetési és pénzügyi helyzetének ellenőrzése”* című jelentésének főbb megállapításai is. Az Állami Számvevőszék jelentésében - egyebek mellett - az alábbi, jelen dokumentumban foglalt előzetes következtetésekkel egybehangzó megállapítások szerepelnek:

- *„(...) [a Fővárosi Önkormányzat] a költségvetési helyzete hosszabb távú kiegyensúlyozottá válása céljából nem tett lényegi lépéseket.”*
- *„A rákosrendezői ingatlanok vételárának megfizetése és a tervezett projekt megvalósítása további pénzügyi kockázatokat jelent a Fővárosi Önkormányzat számára.”*
- *„Fővárosi Önkormányzat a 2025. évi költségvetésében nem tervezett meg 51,2 milliárd forint szolidaritási hozzájárulást és 59,6 milliárd forint gazdasági társaságok számára a közfeladatok ellátására nyújtandó támogatást, míg 17,3 milliárd forint osztalékbevételt megalapozatlanul szerepeltetett (...)”*
- *„(...) a tervezett költségvetésben nem volt biztosított valamennyi kiadás fedezete.”*
- *„A Fővárosi Önkormányzat olyan lényegi intézkedéseket nem jelölt meg, amely a közfadatai azonos szolgáltatási szinten, de alacsonyabb költséggel történő, hatékonyabb ellátását szolgálták.”*
- *„A Fővárosi Önkormányzat közfadatai ellátásának hatékonyabbá tétele érdekében érdemi intézkedéseket nem tett.”*
- *„A Fővárosi Önkormányzat a pénzügyi nehézségek ellenére az elemzett hat év minden évében fizetett jutalmat, amely összesen 5,5 milliárd forint kiadást jelentett.”*

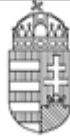
- *„(...) a gazdasági társaságoknál a Fővárosi Önkormányzat nehéz gazdasági helyzete ellenére sor került prémiumkifizetésekre.”*
- *„Fővárosi Önkormányzat egyre növekvő kötelezettségállományt görget maga előtt.”*
- *„2025. évi költségvetési rendeletben a tárgyévi feladatellátásra előirányzott kiadás kevesebb volt, mint amennyi indokolt lett volna”*
- *„Kockázatot jelent az, hogy a Fővárosi Önkormányzat 2025. július–december havi likviditási tervében szereplő mindkét verzióban kormányzati segítséggel vagy [...] kedvező bírósági döntéssel számol.”*

Főbb megállapítások

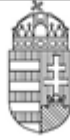
- 1) Budapest Főváros Önkormányzata az elmúlt öt évben folyamatosan többet költ működésre, mint amennyi a bevétele, vagyis a gazdálkodási hiány állandósult. Ennek egyik legfőbb oka, hogy a Karácsony Gergely által vezetett Fővárosi Önkormányzat folyamatosan olyan forrásokkal számolt, amelyek valójában nem álltak rendelkezésére és ezzel párhuzamosan túlságosan magas kiadásokat terveztek be. Összességében kijelenthető, hogy a Fővárosi Önkormányzat vezetése nem tervezi meg kellő megalapozottsággal a költségvetési kiadások teljesítésére szánt forrásokat.

- 2) 2023 végére vélhetően már beállt Budapest Főváros Önkormányzata pénzügyi fizetéseképtelensége, ami hónapról-hónapra romlik, mivel – az eddig feldolgozott dokumentumok szerint – nem került sor tartós gazdálkodási egyensúlyt helyreállító intézkedés megvalósítására. **Megállapítható Budapest Főváros Önkormányzata pénzügyi fizetéseképtelensége, amely valójában egy technikai csőd.** Ezt a problémát jelenleg úgy hidalja át, hogy 2022-ig döntő mértékben a felhalmozási tartalékokat élt fel, majd 2023-tól tulajdonosi helyzetéből adódóan kényszer-finanszírozhatta saját magát a szervezeteivel, sőt, 2024-től a szolidaritási hozzájárulással összefüggő vitán keresztül már a Magyar Államot is bevonta ebbe a kényszerhitelezési „konstrukcióba”. A Fővárosi Önkormányzat tehát

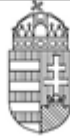
a valódi megoldást jelentő intézkedések helyett, minden évben elodázta az aktuális problémáit a következő évekre, amelyhez a gazdasági társaságait használta és folyószámlahiteleket vett fel. A Fővárosi Önkormányzat vezetői a kiadásokat rendszerint a következő évekre ütemezték át, amely ahhoz vezetett, hogy **2025 szeptemberére gyakorlatilag már elköltötték a 2026. évi költségvetés közel egynegyedét.**

- 3) Budapest Főváros Önkormányzata az éves költségvetési beszámolóban nem tette átláthatóvá a likviditási nehézségek beállásának tényét, sőt, több lépést tett annak láthatósága ellen. A 2024. évi választásokat követően kerültek előtérbe a főpolgármester és a korábbi főpolgármester-helyettes nyilvánosan tett kijelentéseiben is a fizetési nehézségek, amely inkább politikai zsarolásként értékelhető. Ez a kommunikáció ma is napirenden van.
- 4) Az látható, hogy a 2020. évtől kezdve a Fővárosi Önkormányzat vezetése a főpolgármester döntése értelmében egyfajta pénzügyi „diktatúrát” épített fel a rábízott közvagyonot kezelő, működtető intézmények és gazdasági társaságok rovására. **2025-ben a Főpolgármester már szinte egyedül dönt a főváros pénzügyeiről, megkerülve a Fővárosi Közgyűlést, új pénzügyi terheket vállal a főváros terhére.** A költségvetési rendelet normaszövege alapján a Fővárosi Közgyűlés költségvetést érintő hatáskörét korlátozták, így a költségvetés

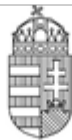
módosítása a főpolgármester döntésein alapszik. Ez abban nyilvánult meg, hogy két ülés közötti főpolgármesteri döntésekkel újabb kötelezettségvállalásokat tett a Fővárosi Önkormányzat (például ilyen vállalás a nagykörúti bringasztráda). Ez a gyakorlat arra vezetett, hogy a 2025. évi költségvetés tényleges felülvizsgálata elmaradt, **a Fővárosi Közgyűlésnek információhiányosan kellene döntéseket hoznia.**

- 5) A fővárosi közösségi közlekedés lényegesen kevesebb pénzügyi forráshoz jut, mint ami a működéséhez, valamint a műszaki állapot biztonságos fenntartásához szükséges lenne.** A helyi iparüzési adóból származó bevétel a törvény által fedezetet adna a megfelelő működés és műszaki állapot fenntartásához, de mivel Budapest Főváros Önkormányzata ennél a keretnél jóval kevesebbet fordít a közösségi közlekedés finanszírozására, óhatatlanul megteremti a biztonságot veszélyeztető állapotot (lásd a buszokkal kapcsolatos anomáliák), illetve ebből nem biztosítja a fejlesztés forrását (lásd CAF villamosok fogadása). 2022-2025. években potenciálisan mintegy 600 milliárd forint az olyan forrás, amelyet nem közösségi közlekedésre használ fel a Fővárosi Önkormányzat (csak 2025-ben ez az összeg 148 milliárd forint). A rendelkezésre álló források alapján megállapítható, hogy a közösségi közlekedés szervezését ellátó társaság bár folyamatosan forráshiánnyal küzd az önkormányzati forráskiutalások elmaradása, csúszása miatt, és a Fővárosi Önkormányzat a BKK Zrt. közösségi közlekedés

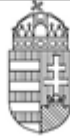
szervezésével összefüggő feladatai finanszírozására 2025. évi költségvetésében 167,2 milliárd forintot különített el, ebből az összegből 53,5 milliárd forint a 2024-ről 2025-re átütemezett kötelezettség volt, azaz a 2025. évben valójában csupán 113,7 milliárd forintot biztosít a Fővárosi Önkormányzat a BKK Zrt. közösségi közlekedéssel kapcsolatos feladataira. Ezen felül, ugyanakkor megjegyzendő, hogy 2025. május végén a Fővárosi Önkormányzat vezetése sem dokumentumot, sem számítást nem mutatott be, amely a közvetlen fizetéseképtelenséget alátámasztotta volna, de a BKK Zrt. adatait megismerve az is tény, hogy a vállalat bankszámláján rendelkezésre állt pénzeszköz. A fenti, finanszírozással kapcsolatos következtetéseket az Állami Számvevőszék Budapest Főváros Önkormányzata gazdálkodásával kapcsolatos, 2025. szeptember 17-én közzétett jelentése is alátámasztja.

- 6) A 2025. évi költségvetés tervezete formálisan nem, de gazdaságilag hiánnyal van tervezve (előzetesen mintegy 130 milliárd forint nagyságrendben). Ennek kiküszöbölésére Budapest Főváros Önkormányzata semmilyen érdemi gazdálkodási egyensúlyt teremtő lépést, intézkedést nem tett. A likviditási zavar egyik oka, hogy a 2025. évi költségvetési rendelet beterjesztésekor az előterjesztők teljes mértékben tisztában voltak a szolidaritási hozzájárulás 2025. évi várható nagyságrendjével, mégsem tervezték be a költségvetési rendeletbe. A Fővárosi Önkormányzat több alkalommal is bíróságon támadta a szolidaritási hozzájárulás**

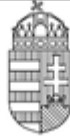
jogintézményét, azonban egyetlen bírósági fórum sem állapította meg, hogy a Fővárosi Önkormányzat 2025. évi költségvetésében a szolidaritási hozzájárulás összegét nem szükséges szerepeltetni, illetve azt sem, hogy a hozzájárulás az Alaptörvénybe ütközne. **A szolidaritási hozzájárulás különbözete a 2023. és 2024. évi beszámolóban olyan módon került bemutatásra a Fővárosi Önkormányzat által, amely eltüntette a valós és látható hiányt. 2023 – 17,97 milliárd forint (31%); 2024 – 33,7 milliárd forint (44%), ahol a megjelölt összegek és százalékok a szolidaritási hozzájárulás teljes összegére vetített eltérést mutatják. A Fővárosi Önkormányzat 2025-ben a szolidaritási hozzájárulás különbözetét egyáltalán nem szerepeltette az eredeti költségvetésében (2025: 51,2 milliárd forint (57%)).**

- 7) **A 2023. és 2024. évi költségvetési beszámolójában a Fővárosi Önkormányzat nem megfelelő módon mutatta be a saját tulajdonú gazdasági társaságaitól 5,2 milliárd forint és 6 milliárd forint nagyságrendben időszakosan igénybe vett pénzeszközöket. Budapest Főváros Önkormányzata nyilvánosan elérhető beszámolóinak, költségvetési rendeleteinek háttérdokumentumai hibás költségvetési tervezési gyakorlatra utalnak, ami több éven keresztül folyt, illetve az is egyértelművé vált, hogy a meglévő költségvetési gazdálkodási gyakorlat fenntarthatósága erősen kétséges. Ezzel szemben a könyvvizsgálói vélemény szerint, az éves költségvetési beszámolók (2021-2024), költségvetési rendeletek (2021-től 2025-ig bezárólag) minden esetben megbízható és valós képet adnak az**

önkormányzat és a vizsgált költségvetési szervek éves költségvetésének teljesítéséről, a december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetükről, valamint az ezen időponttal végződő költségvetési évre vonatkozó jövedelmi helyzetükről.

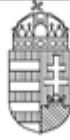
- Budapest Főváros Önkormányzata 2023. december 13-i és a 2024. december 18-i rendes közgyűlését követően főpolgármesteri döntés útján szervezeteitől pénzeszközátvételtől döntött, amelyet úgy határozták meg, hogy azok kötelesek még 2023. december 30-ig, illetve 2024. december 30-ig az önkormányzat számlájára azokat befizetni úgy, hogy azokat az önkormányzat legkésőbb december 31-én visszafizeti. E rendelkezést 2023-ban a Kiss Ambrus úr által jegyzett, a főpolgármester részére készített előterjesztésben úgy részletezi, hogy **a visszafizetési kötelezettség határideje azért 2023. december 31., mert ahhoz a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Stabilitási tv.) 10. § (3) bekezdés b) pontja alapján a Kormány engedélye nem szükséges.** 2023-ban két cég (BKK, BGYH) összesen 5,2 milliárd forintot biztosított az önkormányzat részére, míg 2024-ben négy cég (BKK, BGYH, BKM, BSK) összesen 6 milliárd forintot fizetett be határidő előtt. A pénzeszközök átvételét illetően kötött szerződésekről, tartalmukról a Fővárosi Közgyűlés a *„Két ülés közötti főpolgármesteri döntések”* című, adott időszakra vonatkozó tájékoztatók útján értesülhetett.

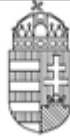
- **Budapest Főváros Önkormányzata mindkét év tekintetében nem szerződés szerint, hanem a következő év január 2-án fizette vissza a szervezeteknek a pénzösszegeket** (ezt támasztják alá a vonatkozó években az önkormányzati főszámlához tartozó kivonatok). A Stabilitási tv. 10. § (1) bekezdése alapján az önkormányzat érvényesen kizárólag a kormány előzetes hozzájárulásával vállalhat a Polgári Törvénykönyv szerinti kezességet és garanciát, valamint köthet adósságot keletkeztető ügyletet. A kölcsön a Stabilitási tv. 8. § (2) bekezdés a) pontja alapján adósságot keletkeztető ügylet. **Budapest Főváros Önkormányzata mindkét évben ezt a műveletet az előterjesztésekben foglaltak szerint a valószínűsített „december 31. napján negatív bankszámlaegyenleg” elkerülése érdekében végezte.** Azaz a szerződésben megadott visszautalás eleve nem is volt feltételezhető, hiszen az előterjesztés szerint pont azért kellett a pénz az önkormányzatnak, hogy a december 31-i záró állomány biztosan pozitív legyen. **Ebben az esetben a Stabilitási tv. rendelkezéseinek kikerülése is feltételezhető.**

8) Budapest Főváros Önkormányzata gazdasági társaságai átvilágítása a hiányos adatszolgáltatás miatt jelenleg akadozik, de néhány probléma már most körvonalazódik:

- **erőteljes műszaki állagleromlás** a szűkülő karbantartási és felújítási tevékenység miatt, a részletek további vizsgálatot igényelnek (lásd buszvizsgálatok);

- több száz **egyajánlatos közbeszerzés**, amelyek így valós verseny nélkül zajlanak (2023-ban 7 szervezetnél összesen 127 db, 2024-ben 9 szervezetnél 206 db);
 - ✓ **2023-ban** összesen 7 érintett szervezetnél 127 db egyajánlatos rész került azonosításra, két szervezetnél a 2023. évi egyajánlatos arány meghaladta az 50%-ot (Budapesti Nagybani Piac Zrt. – 66,7%, Fővárosi Önkormányzat Vázsonyi Vilmos Idősek Otthona – 57,1%), de több jelentős szervezetnél is magas arány mutatkozott (Fővárosi Vízművek Zrt. – 45,2%, BKM Nonprofit Zrt. – 40,8%).
 - ✓ **2024-ben** az érintett szervezetek száma 9-re nőtt, és az egyajánlatos részek száma 206 db-ra emelkedett.
- **folyamatos likviditási tervezés széleskörű hiánya** egy csődközeleli helyzetben lévő tulajdonos mellett;
 - ✓ Május 31-i dátumra vonatkozóan **egy társaság mutatott ki negatív pénzállományt** (ÚjSzínház Nonprofit Kft), azonban a további vizsgált időszak tekintetében ez már nem áll fenn.
 - ✓ Augusztus 31-i dátumra **vonatkozóan egyetlen társaság sem** mutatott ki negatív pénzállományt.
 - ✓ A likviditási tervek tekintetében 2025. december 31-i dátumra vonatkozóan **három társaság esetében állapítottunk meg negatív záró**

pénzeszköz állományt. Ezek közül a legjelentősebb a BKK állománya, amely -22 milliárd forint összegben határozta meg 2025. év végére záró pénzeszköz állományát.

- jelentős túlfizetés az adófolyószámlákon, különösen a **Rákosrendezővel kapcsolatos** elővételi jogával élő gazdasági társaság esetében még tisztázásra vár.

- 9) **A számviteli elszámolás kiértékelése további dokumentumok feldolgozását igényli.** Különösen széles körű átvilágítási, szakértői munkát fog igényelni a gazdasági társaságok elszámolási és beszámolási rendszerei műveleteinek pénzügyi bemutatása, hatása a főváros tényleges gazdasági helyzetére.